
راهنمای دوره کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده

مرداد و شهریور ماه ۱۴۰۱

گروه پزشکی اجتماعی و خانواده

دانشکده پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

به نام خدا

مقدمه

ضرورت تغییر در برنامه های آموزش پزشکی به دنبال نشست جهانی آلماتا در سال ۱۹۷۸ میلادی و انتخاب استراتژی PHC به عنوان گامی اساسی در دست یابی به هدف بهداشت برای همه تا سال ۲۰۰۰ و پس از آن بنا بر مصوبات گردهمایی جهانی ادینبورگ در اسکاتلند در سال ۱۹۸۸ در سطح جهان احساس شد. این تغییرات بر مبنای نیازهای جامعه و نقش نوین پزشک قرن آینده شکل گرفت و مطلوب اصلی آن ارتقای توانمندی های فارغ التحصیلان در شناسایی مشکلات بهداشتی درمانی جامعه و نحوه انجام مراقبت و حفظ سلامت مردم بود که منجر به اصلاحاتی در برنامه های آموزش دوره پزشکی عمومی شد.

در کشور ما نیز از سال ۱۳۶۴ با تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وظیفه تربیت نیروی انسانی بخش سلامت به عهده این وزارت خانه نهاده شد. با این گام اساسی، تجلی عینی ادغام آموزش و خدمت که یکی از عمده ترین راه حل های بهبود برنامه های آموزش پزشکی بود، محقق شد؛ چرا که توانمندی یک پزشک در پاسخگویی بهتر به نیازهای سلامتی جامعه در گرو فراهم نمودن عرصه های مناسب یادگیری در طول دوره آموزش پزشکی و کسب آموزش در مواجهه با نیازهای واقعی جامعه است. براین اساس از سال ۱۳۶۴ دو دوره یک ماهه کارآموزی و کارورزی پزشکی اجتماعی برای دانشجویان پزشکی با هدف آشنا نمودن آنان با نظام شبکه بهداشتی درمانی کشور و شناخت واقعی مشکلات بهداشتی درمانی مردم و نحوه مدیریت مراکز بهداشتی درمانی در برنامه آموزش پزشکی عمومی تعیین شد.

گروه پزشکی اجتماعی و خانواده دانشگاه علوم پزشکی گناباد ضمن عرض خوشامدگویی به شما کارورزان عزیز، در این راهنما به ترتیب: برنامه درسی دوره کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده، برنامه کلی دوره یک ماهه کارورزی، برنامه تفصیلی پنج روزه مرحله نظری، نحوه ارزشیابی، منابع اصلی مطالعه، تکالیف مورد انتظار در مرحله عرصه، و چارچوب های ارایه گزارش را در اختیار شما قرار داده است. بی شک این دوره کارورزی در طول دوره آموزشی پزشکی عمومی از اهمیت و ویژگیهای خاصی برخوردار است چرا که در طی این دوره، تمام آموزشهای قبلی شما مبنای قرار گرفته و تلاش می شود تا با تلفیق علم و عمل و با رویکردی کاربردی، شایستگیهای مورد انتظار از فارغ التحصیلان پزشکی عمومی نهادینه شود. بدین ترتیب شما کارورزان عزیز، به عنوان متولیان آینده سلامت کشور، شناخت و آمادگی لازم برای پذیرش مسئولیت و فعالیت در نظام سلامت ایران را کسب خواهید نمود.

فهرست مندرجات

برنامه درسی دوره کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده.....	صفحه ۴
برنامه کلی دوره یک ماهه کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده.....	صفحه ۸
برنامه تفصیلی مرحله نظری: کلاس های آموزشی و توجیهی دوره.....	صفحه ۱۰
نحوه ارزشیابی کارورزان	صفحه ۱۳
تکالیف مورد انتظار و چارچوب ارائه گزارشات در مرحله عرصه	صفحه ۱۴
ارزیابی سرپرست مرکز خدمات جامع سلامت.....	صفحه ۲۳
منابع اصلی برای مطالعه	صفحه ۲۴
برگه یادداشت	صفحه ۲۵

برنامه درسی دوره کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده

۱. گروه هدف: کارورزان پزشکی

۲. مدت زمان دوره: یک ماه شامل ۱۷۵ ساعت آموزش نظری و عملی

۳. هدف اصلی: کسب مهارت کارورز در مدیریت سلامت جامعه شامل مدیریت نظام عرضه خدمات سلامت، مدیریت بیماری در جمعیت تحت پوشش، و مدیریت حل مشکلات سلامت به منظور ایفای نقش آینده خود

۴. اهداف کلی: ایجاد توانمندی در:

- ایفای نقش مدیریت و رهبری خلاقانه در سلامت جامعه و عوامل موثر بر آن و اجرای برنامه ها و دستورالعمل های سلامتی ملی
- ارزیابی، مدیریت و کاهش خطرات سلامت در سطح فرد، خانواده و جامعه و تدوین و ارائه برنامه پیشگیری در هر سه سطح و مدیریت عوامل خطرزای سلامت در جامعه تحت پوشش
- مدیریت نظام عرضه خدمات بهداشتی درمانی و مدیریت بیماری در جامعه تحت پوشش
- انجام پژوهش در نظام سلامت و برنامه ریزی متناسب با وضعیت سلامت جامعه تحت پوشش و مدیریت حل مشکلات بهداشتی درمانی
- بکارگیری روش های موثر آموزشی و مشاوره ای در ارتقاء سطح سلامت فرد و جامعه
- بسیج منابع و امکانات درون و برون بخشی و کارگروهی به منظور حفظ، تامین و ارتقاء سطح سلامت جامعه در راستای اهداف نظام سلامت
- بررسی وضعیت عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در منطقه و ارائه راهکارهای درون و بین بخشی برای تعدیل اثرات عوامل اجتماعی بر پیامدهای سلامت منطقه (ادغام SDH در برنامه آموزشی پزشکی عمومی)
- بررسی عدالت در سلامت در جامعه تحت پوشش و برنامه ریزی و اقدام برای ارتقاء عدالت در سلامت در جامعه تحت پوشش (ادغام SDH در برنامه آموزشی پزشکی عمومی)
- بکارگیری خدمات غربالگری و پیشگیری از بیماریها در سطح فرد، جمعیت ها و جامعه

۵. اهداف اختصاصی:

الف: در حیطه دانش: دانشجو پس از طی دوره باید بتواند:

- شرح وظایف پزشک و تیم سلامت را در قالب طرح پزشک خانواده بیان نموده و نحوه ی ارائه ی خدمت پزشک خانواده را در فیلد آموزشی خود نقد نماید.
- میزان اجرای کامل برنامه های ادغام یافته در نظام شبکه و دستورالعمل های برنامه های سلامت کشوری دارای اولویت را در خانه بهداشت و مرکز بهداشتی درمانی گزارش نماید.
- میزان ها و شاخص های بهداشتی را محاسبه و تحلیل نماید.
- عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را توضیح دهد.
- نقش عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در شکل گیری و توزیع پیامدهای سلامت را توضیح دهد.
- نحوه ارزیابی، مدیریت و کاهش اثر مهمترین عوامل خطر سلامت و اصلاح روش زندگی را در سطح فرد (با رویکرد بالینی) بیان نماید.
- چگونگی ترویج عوامل حفاظتی در ارتقاء سلامت را شرح دهد.
- روشهای تشخیص زودرس بیماریهای شایع و اولویت دار را بیان نماید.

- چگونگی اجرای برنامه های سلامت و دستور العمل های کشوری را تحلیل کند.
- نحوه ارزشیابی برنامه EPI را بیان نماید
- عملکرد کارکنان نظام سلامت در مرکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت را نقد نماید.
- راهکارهای افزایش انگیزه و توان علمی و اجرایی کارکنان مرکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت را حسب مورد بیان نماید.
- برنامه مراقبت از یک بیماری و بررسی گام به گام یک اپیدمی فرضی را تدوین و بیان نماید.
- تعاریف مرتبط با مورد مشکوک محتمل و قطعی بیماری های تحت مراقبت را بیان نموده و نام و نحوه گزارش دهی بیماری های مشمول گزارش اجباری را حسب مورد توضیح دهد.
- عدالت در سلامت و عوامل موثر بر آن را تعریف نماید.
- انواع بیمه ها و نقش آنها را در تحقق عدالت یا بی عدالتی در سلامت بیان نماید.
- روش های مختلف آموزش های سلامت در سطح فرد، جمعیت ها و جامعه را بیان نماید.
- اصول مشاوره و روش های برقراری یک ارتباط موثر را بیان کند.
- مفاهیم ارزشیابی اقتصادی را شرح دهد.
- مراحل تدوین و اجرا و گزارش پروژه تحقیقاتی از نوع HSR را شرح دهد.
- اصول تجویز منطقی دارو را بیان کند.

ب: در حیطه نگرش: دانشجو پس از طی دوره باید بتواند:

- به کاربرد روشهای مدیریت نوین و برنامه ریزی در ارتقاء عملکرد کارکنان و واحدها اعتقاد داشته باشد.
- به جایگاه معاونت سلامت وزارت متبوع در تبیین برنامه های سلامت کشوری توجه داشته باشد.
- به نقش عوامل خطر و عوامل محافظت کننده در سلامت توجه نشان دهد.
- به نقش عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در شکل گیری و توزیع پیامدهای سلامت توجه داشته باشد.
- به اهمیت همکاری درون و برون بخشی برای دستیابی به سلامت برای همه ارج نهد.
- منطبق بر رفتار حرفه ای مسئولیت پیامد رفتارهای خود را بپذیرد.
- به دستیابی به عدالت در سلامت در جامعه و نقش آن در توسعه سلامت معتقد باشد.
- به رعایت صداقت و امانت در بیان و گزارش داده ها و اطلاعات و شاخص های سلامتی ارج نهد.
- به اصل رعایت حریم شخصی بیماران و مراجعین پایبند باشند.

ج: در حیطه مهارت: دانشجو پس از طی دوره باید بتواند:

- ۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.
- ۲- ارزیابی مدیریت و کاهش عوامل خطر را به درستی و با موفقیت برای مراجعین انجام دهد.
- ۳- برنامه های سلامت کشوری را به درستی اجرا و حسب مورد نقد نماید.
- ۴- مهم ترین عوامل خطر و مشکلات سلامت جمعیت یا منطقه تحت پوشش در فیلهای آموزشی را بررسی و اولویت بندی نماید و با توجه به امکانات موجود راهکارهای مناسب و برنامه عملیاتی لازم را با عنایت به همکاری های درون و برون بخشی تدوین و ارائه نماید.
- ۵- خدمات غربالگری و پیشگیری از بیماری های شایع و اولویت دار را در سطح فرد، خانواده و جامعه نقد کند.
- ۶- شاخص های بهداشتی را بر اساس کار با سیستم الکترونیکی سلامت محاسبه و تحلیل نماید.

- ۷- راهکارهای ارتقای شاخص های سلامت را با استفاده از راهکارهای پایش و ارزشیابی در منطقه را پیشنهاد نماید.
- ۸- توانایی اخذ شرح حال جامع یکپارچه و کامل را در بزرگسالان، کودکان، زنان باردار و سالمندان در کلینیک پزشکی خانواده یا مراکز خدمات جامع سلامت داشته باشد.
- ۹- توانایی معاینه فیزیکی عمومی و جامع بزرگسالان، کودکان (برحسب تقسیم بندی رایج سنی)، زنان باردار و سالمندان با رعایت حریم خصوصی بیمار و آگاهی از حدود شرعی مرتبط در کلینیک پزشکی خانواده یا مراکز خدمات جامع سلامت داشته باشد.
- ۱۰- اصول و راهکارهای صحیح ارجاع به سطوح بالاتر را به کار بندد.
- ۱۱- ارزیابی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را در سطح فرد، خانواده و جامعه انجام دهد.
- ۱۲- روش ها و شیوه های جلب حمایت همه جانبه Advocacy را در حل مشکلات بکار ببندد.
- ۱۳- روش های تشخیص زودرس و غربالگری بیماری های شایع را در سطح فرد، خانواده و جامعه بکار ببندد.
- ۱۴- نسخه های لازم را بر اساس اصول تجویز منطقی داروها بنویسد.

۶. محتوایی که باید آموزش داده شده و فراگرفته شود تا پیامدهای فوق الذکر در حیطه های دانش، نگرش و مهارت حاصل شوند:

- شرح وظایف پزشک و تیم سلامت در قالب طرح پزشک خانواده
- برنامه های سلامت کشوری
- نحوه محاسبه میزان ها و شاخص های بهداشتی
- عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
- نحوه ارزیابی، مدیریت و کاهش اثر مهمترین عوامل خطر سلامت و اصلاح روش زندگی در سطح فرد با رویکرد بالینی
- چگونگی ترویج عوامل حفاظتی در ارتقاء سلامت
- روش های تشخیص زودرس و غربالگری بیماریهای شایع و اولویت دار
- تحلیل چگونگی اجرای برنامه ها و دستورالعمل های سلامت کشوری
- نحوه ارزشیابی برنامه گسترش ایمن سازی کشور
- نحوه نقد عملکرد کارکنان نظام سلامت در مراکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت
- راهکارهای افزایش انگیزه و توان علمی و اجرایی کارکنان مراکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت
- برنامه مراقبت از یک بیماری و بررسی گام به گام یک اپیدمی فرضی
- تعاریف مورد مشکوک، محتمل و قطعی بیماریهای تحت مراقبت و نحوه گزارش دهی بیماریهای مشمول گزارش اجباری
- عدالت در سلامت
- انواع بیمه ها و نقش آنها در تحقق عدالت یا بی عدالتی در سلامت
- روش های مختلف آموزش سلامت در سطح فرد، جمعیت ها و جامعه
- اصول مشاوره و روش های برقراری یک ارتباط موثر
- مفاهیم هزینه-فایده و هزینه-اثربخشی
- مراحل تدوین، اجرا و گزارش پروژه تحقیقاتی از نوع HSR
- اصول تجویز منطقی دارو
- مدیریت خدمات و مراکز بهداشتی درمانی

برنامه کلی دوره یک ماهه کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده دانشجویان پزشکی

- کارگاه پنج روزه: شنبه ۸ مرداد ماه لغایت چهارشنبه ۲ شهریور ماه: کارگاه شامل کلاس های آموزشی و توجیهی: به صورت حضوری در محل دپارتمان پزشکی اجتماعی و خانواده دانشکده پزشکی
برنامه روزانه: ۸ صبح الی ۱۳
  - کارورزی در عرصه ۱۳ روزه: شنبه ۱۵ مرداد ماه تا چهارشنبه ۲ شهریور ماه: مرحله عرصه شامل حضور در مراکز خدمات جامع سلامت شهری، شهری-روستایی و روستایی مطابق برنامه تعیین شده
برنامه روزانه: ۸ صبح الی ۱۳ حضور الزامی و پس از آن وابسته به امکان انجام تکالیف فردی و گروهی و یا الزام توسط اساتید گروه
  - چهارشنبه ۲ شهریور ماه: ارزشیابی پایانی: مصاحبه فردی مبتنی بر سناریو در محل دپارتمان پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی
  - موضوعات و فعالیتهای ویژه
    - Business Side of Medicine (BSM)
    - Health System Research (HSR)
    - Social Determinants of Health (SDH)
- در طی روزهای کارگاهی دوره فعالیت های مورد انتظار از کارورزان در مورد تاپیکهای سه گانه فوق توسط اساتید گروه مشخص خواهد شد...

برنامه تفصیلی مرحله کارگاه آموزشی و توجیهی: روز اول

روز	ساعت	موضوع	ارایه
شنبه ۱۴۰۱/۵/۸	۸-۹	افتتاحیه: تلاوت آیاتی از کلام .. مجید معرفی دوره و اهداف کارورزی	آقای دکتر خواجهوی
	۹-۹:۱۰	استراحت	
	۹-۱۰:۳۰	شرح وظایف پزشک و تیم سلامت در قالب طرح پزشک خانواده	خانم دکتر ضیائی
	۱۰:۳۰-۱۱	استراحت	
	۱۱-۱۲:۳۰	عدالت در سلامت؛ انواع بیمه ها و نقش آنها در عدالت و بی عدالتی در سلامت	آقای دکتر اسماعیلی
	۱۲:۳۰-۱۳	جمع بندی روز اول	گروه

برنامه تفصیلی مرحله کارگاه آموزشی و توجیهی: روز دوم

روز	ساعت	موضوع	ارایه
یکشنبه ۱۴۰۱/۵/۹	۸-۹:۳۰	برنامه های سلامت کشوری؛ محاسبه میزان ها و شاخص های بهداشتی	خانم دکتر ضیایی
	۹:۳۰-۱۰	استراحت	
	۱۰-۱۱	اصول ارزیابی عملکرد	آقای مهندس خنده‌رو
	۱۱-۱۱:۱۵	استراحت	
	۱۱:۱۵-۱۲:۳۰	استراحت ادغام تعیین کننده های اجتماعی مرتبط با سلامت (SDH) در ارائه خدمات سلامت	آقای دکتر اسماعیلی
	۱۲:۳۰-۱۳	جمع بندی روز دوم	گروه

برنامه تفصیلی مرحله کارگاه آموزشی و توجیهی: روز سوم

روز	ساعت	موضوع	ارایه
دوشنبه ۱۴۰۱/۵/۱۰	۸-۹:۱۵	روش های آموزش سلامت در سطح فرد، جمعیت ها و جامعه	آقای دکتر مشکی
	۹:۱۵-۹:۳۰	استراحت	
	۹:۳۰-۱۱	روش های برقراری یک ارتباط موثر و اصول مشاوره در مدیریت بیماری ها	خانم دکتر ضیائی
	۱۱-۱۱:۱۵	استراحت	
	۱۱:۱۵-۱۲:۳۰	آشنایی با نظام مراقبت بیماری ها در ایران- بررسی گام به گام یک اپیدمی (فرضی)	آقای دکتر نخعی
	۱۲:۳۰-۱۳	جمع بندی روز سوم	گروه

برنامه تفصیلی مرحله کارگاه آموزشی و توجیهی: روز چهارم

روز	ساعت	موضوع	ارایه
سه شنبه ۱۴۰۱/۵/۱۱	۸-۹:۳۰	پژوهش در نظام سلامت ((Health system Research (HSR))	آقای دکتر عالمی
	۹:۳۰-۹:۴۵	استراحت	
	۹:۴۵-۱۱:۱۵	روش های تشخیص زودرس و غربالگری بیماریهای شایع و اولویت دار	آقای دکتر عالمی
	۱۱:۱۵-۱۱:۳۰	استراحت	
	۱۱:۳۰-۱۲:۳۰	آشنایی با سامانه سیب	آقای مهندس خندهرو
	۱۲:۳۰-۱۳	جمع بندی روز چهارم	گروه

برنامه تفصیلی مرحله کارگاه آموزشی و توجیهی: روز پنجم

روز	ساعت	موضوع	ارایه
چهارشنبه ۱۴۰۱/۵/۱۲	۸-۹:۳۰	ارزیابی عملکرد: ارزشیابی اقتصادی	آقای دکتر اسماعیلی
	۹:۳۰-۱۰	استراحت	
	۱۰-۱۱:۳۰	اصول بیماری های دهان و دندان	خانم دکتر زمانی
	۱۲-۱۳	اصول مدیریت مراکز و خدمات سلامت	آقای دکتر خواجهوی
	۱۳-۱۳:۱۵	جمع بندی روز پنجم	گروه

❖ نحوه ارزشیابی کارورزان

تمامی گروه های کارورزی ملزم به تکمیل پوشه کار خود به صورت گروهی می باشند که فعالیت های آن روزانه و طبق چک لیست ارائه شده می باشد. در طی دوره در جریان بازدیدها همواره باید آماده و در اختیار استاد بازدید کننده قرار گیرد که بر حسب زمان بازدید نسبت به نمره دهی آن اقدام نماید بدیهی است عدم ارائه مکتوب پوشه کار موجب اختصاص نمره منفی آن بازدید به گروه شما خواهد شد.

- ارزیابی سرپرست مراکز خدمات جامع سلامت از کمیت و کیفیت حضور کارورزان و مشارکت در فعالیت های مرکز (چهار نمره)
- کمیت و کیفیت انجام تکالیف فردی (کنفرانس) و گروهی (تکالیف لاگ بوک) (هشت نمره)
- موفقیت در مصاحبه پایان دوره (هشت نمره)
- تذکر: در کل دوره کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده غیبت مجاز/ موجه و یا مرخصی پیش بینی نشده است و در صورت اضطرار صرفاً باید با مدیر گروه هماهنگی نمایید.

❖ تکالیف مورد انتظار در مرحله عرصه

کارورزان محترم لطفاً کارپوشه ارائه شده را تکمیل نموده و پس از پایان دوره به مسئول دوره ارائه نمایید.

۱. آشنایی با وظایف سرپرست مرکز خدمات جامع سلامت

(در هر حیطة مصادیقی را که در طی حضور در فیلد مشاهده نموده اید ذکر نمایید)

الف: سرپرستی مرکز خدمات جامع سلامت

نظارت بر عملکرد واحدها

ابلاغ موارد مورد نیاز پیگیری در بازدیدها/ جلسات

بررسی درخواست های دریافتی از واحدها/ مراکز تابعه

نظارت بر محاسبه شاخص ها و فهرست مشکلات منطقه

برگزاری جلسات هماهنگی پرسنل

توجه به رضایت ارباب رجوع

۲. مدیریت ارزیابی جامعه

اطلاعات مربوط به سه حیطة موثر در ارزیابی جامعه :

الف) جمعیت و عوامل مربوط به آن (کمیت و توزیع جمعیت ، سطح مالی، وضعیت تغذیه‌ای، میزان تحصیلات و سطوح آن، بیماری‌های واگیر و غیر واگیرشایع در جمعیت و ...)

ب) جغرافیای منطقه و خصوصیات ساختاری و عملکردی مرکز : (مساحت و وسعت منطقه تحت پوشش: ...)

ج) امکانات و تسهیلات موجود در منطقه :

۳. شاخص های بهداشتی مرکز خدمات جامع سلامت (شاخص های جمعیتی و مرگ و میر) را بر اساس کار با سیستم الکترونیکی سلامت محاسبه و تحلیل نمایید (شاخص های سه ماه گذشته):

الف) راهکار(هایی) را در جهت ارتقای شاخص های سلامت در منطقه پیشنهاد نمایید:

۴. شاخص های یک برنامه کشوری جاری در مراکز خدمات جامع سلامت را پایش و ارزشیابی کنید و حداقل یک پیشنهاد عملی از نتایج را جهت بهبود اجرا ارائه نمایید (نقد برنامه مورد نظر).

۵. مهم ترین عوامل خطر و مشکلات سلامت جمعیت یا منطقه تحت پوشش مرکز خدمات جامع سلامت را بررسی و اولویت بندی نمایید و با توجه به امکانات موجود ۳ راهکار مناسب را با عنایت به همکاری های درون و برون بخشی تدوین و ارائه نمایید:

۶. یک بیماری شایع در منطقه تحت پوشش مرکز خود را انتخاب کنید و خدمات غربالگری (تشخیص زودرس) و پیشگیری از آن را در سطح فرد، خانواده و جامعه را توضیح دهید و بکار ببندید.
- الف) عوامل خطر مورد نظر در این بیماری شایع را ذکر نمایید و راهکارهایی برای کاهش عوامل خطر ارائه نمایید.
۷. فرایند بررسی ۶ مراجعه کننده به مرکز خدمات جامع سلامت در گروه های بزرگسالان، کودکان، زنان باردار و سالمندان (شرح حال جامع، یکپارچه و کامل، معاینه فیزیکی عمومی و جامع) را انجام دهید.
- الف) در صورت نیاز به ارجاع موارد به سطوح بالاتر، دلیل و سطح ارجاع را مشخص نمایید.
- ب) موارد بررسی شده را در سامانه سیب وارد کنید (ثبت موارد در سامانه توسط پزشک مرکز تایید شود)

تاریخ	سن	جنس	علت مراجعه	فرآیند تشخیص/درمان	مشاوره انجام شده	ارجاع (دلیل/سطح ارجاع)	نحوه پیگیری

۸. چند روش و شیوه ی جلب حمایت همه جانبه **Advocacy** را در حل مشکلات جامعه تحت پوشش مرکز خدمات جامع سلامت نام ببرید و یک شیوه جلب حمایت همه جانبه را که در زمان حضور در عرصه انجام داده اید را شرح دهید.

۹. ۵ نسخه بر اساس اصول تجویز منطقی داروها را جهت ۵ بیماری شایع منطقه تحت پوشش (برونشیت، سینوزیت، عفونت اداری، گاستروانتریت، یبوست، رفلاکس، استئو آرتریت، ....) در گروه های مختلف (کودک، خانم باردار، سالمند و ...) بنویسد:

۱۰. دو بازدید انجام شده به همراه پزشک مرکز (سیاری ....) را ثبت نمایید:

هدف/ شرح بازدید	محل	تاریخ

۱۱. یک کلاس آموزشی با ارائه طرح درس و موضوعات مطرح شده در یکی از گروه های هدف مرکز بهداشتی

درمانی اجرا نمایید:

الف) انتخاب مخاطبین و ویژگیهای آنان و علت انتخاب :

ب) تعیین نیازهای آموزشی مخاطبین با ذکر چگونگی آن :

ج) تعیین عنوان برنامه آموزشی و چگونگی علت انتخاب موضوع :

د) تعیین هدف کلی برنامه آموزشی برای مخاطبین :

ه) تعیین دقیق و مشخص انتظارات نهایی از ارائه برنامه : (حداقل ۵ انتظار مشخص ذکر و در تحلیل نهایی بدانها پاسخ داده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد)

و) تهیه و ارائه برنامه تفصیلی مربوط به برنامه آموزشی با ذکر و توضیح دقیق آیتم های آن :

ز) تهیه آزمون نهایی و سوالات مربوطه با توجه به انتظارات طرح شده :

ز) تدوین و تهیه مقدمات اجراء برنامه (نیازهای نرم افزاری و سخت افزاری ، چگونگی اطلاع رسانی ، تامین منابع و امکانات و.....)

س) نحوه اجراء برنامه و تهیه مستندات (مثلا ارائه فیلم از بخش هایی از کلاس آموزشی ، تهیه عکسهایی از کلاس ، مستندات مربوط به حضور مخاطبین و نظر سنجی آنان و.....)

❖ انجام آزمون به روش تعیین شده :

*در صورت انجام آزمون مقدماتی و پس آزمون آنها را ضمیمه پوشه کار نمایید.

❖ انتظارات از دانشجوی در بخش ارزیابی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت:

- دانشجوی در جلسات کارگاه آموزشی SDH گروه شرکت کند.
  - دانشجوی پروژه تحقیقاتی SDH را انجام دهد و در جلسه گروه با حضور اساتید و همتایان ارایه کند.
  - دانشجوی در فیلد های آموزشی SDH حضور دارد و فعالیت های محوله را انجام دهد.
- دانشجو در دوره کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده ارزیابی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را در سطح فرد، خانواده و جامعه انجام دهد.

تاریخ	سن	جنس	علت مراجعه	فرآیند تشخیص/درمان	عوامل اجتماعی - سطح فردی	عوامل اجتماعی - سطح خانواده	عوامل اجتماعی - سطح جامعه

ارزشیابی سرپرست مرکز خدمات جامع سلامت

شماره:

تاریخ:

از مرکز خدمات جامع سلامت.....

نتیجه ارزشیابی حضور و عملکرد دانشجو در مرکز خدمات جامع سلامت:

موضوع	عالی	خوب	متوسط	ضعیف
حضور به موقع (ورود و خروج)				
فعالیت در واحدها				
برخورد با کارکنان و بیماران				

امضاء سرپرست مرکز خدمات جامع سلامت

منابع اصلی برای مطالعه

۱. آخرین نسخ دستورالعمل‌ها و برنامه‌های سلامت کشوری ابلاغی توسط معاونت بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (پکیج مربوطه در اختیار کارورزان قرار خواهد گرفت).
۲. کتاب جامع بهداشت عمومی نوشته دکتر حاتمی و همکاران؛ چاپ سوم (۱۳۹۲)؛ ۱۷ فصل اعلام شده در منابع امتحان جامع شهریور ۱۳۹۸؛ قابل دسترسی از آدرس الکترونیکی زیر:
http://www.elib.hbi.ir/persian/PUBLIC_HEALTH_EBOOK/VOLUME_2.htm
۳. مطالب و محتوای ارائه شده در کلاس‌های آموزشی و توجیهی و مطالب ارائه شده در عرصه
4. The world health report 2008: Primary health care: Now more than ever
۴. مجموعه مداخلات اساسی بیماریهای غیرواگیر در نظام مراقبتهای بهداشتی اولیه ایران "ایرپن": دستورالعمل اجرایی و محتوای آموزشی پزشک. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر مدیریت بیماریهای غیر واگیر: ۱۳۹۶
۵. سایر منابع ارائه شده توسط اساتید

گروه پزشکی اجتماعی و خانواده
دانشکده پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

یادداشت

گروه پزشکی اجتماعی و خانواده
دانشکده پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

یادداشت